Nr. 1375.

1

I

Prieš surašant gerai įsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. ..... (nerašyti)

1

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas,** Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Purvėnų (oficialinis vardas) Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Viekšnių valsčiaus Mažeikių apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Vežgevičius Kazimieras verslas mokytojas

Gimimo vieta Skapiškių km. valsčius Kovarskas apskritis Ukmergė

Adresas: Viekšnių pšt. Purvėnų pradžios mokykla, Purvėnų kaimas, Mažeikių apskr.

Žinios surašytos 1935 m. liepos mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią								
1		Akmenynė	Akmenėn			Ž. k.	pieva	įvodžėnis trikampio formos	¼ ha.	Nuo Gedrščio žuvo sodybos apie ½ klm. į pietus		Tra daug akmenų ir auga maži alksniai
2		Aplinkas	Aplonks			Ž. k.	ariama žemė	įvodžėnis	3 ha.	Nuo Šiaulės žuvo sodybos 10 m. į pietus.		Aplinkos vadina aptvertą pievą kuriuo kartais gano gyvulius.
3		Deginas	Degėns			Ž. k.	ariama žemė	durpinis įvodžėnis	ilgis 125 m. plotis 125 m.	Nuo Žilinsko sodybos į šiaurės rakarus apie 200 m.		
4		Dubinkis				Ž. k.	ariama žemė	įvodžėnis	ilgis 8 m. plotis 5 m.	Nuo Šidlausko žuvo sodybos į rytus apie 300 m.		Buvo duobėta vieta todėl ir vadinasi dubinkis
5		Eglynas	Eglyns			Ž. k.	miškas	įvodžėnis	22 ha.	Į rytus nuo Dargių-Laižuvos vieškelio apie 40 m eina per Sargėdus		
6		Epušrotynas	Apušrotyns			Ž. k.	krūmai	durpėtas įvodžėnis	¼ ha	vakarose nuo Žilinsko namo 200 m		
7		Gaidynė	Gaidėn			Ž. k.	durpynas	durpės 1 m. gilumo	20 ha.	Į šiaurės vakarus nuo žuvo Šidlausko sodybos 200 m.		Auga spanguolės, vaivorai (ir gėstuokės)
8		Grioveliškis				Ž. k.	ariama žemė	įvodžėnis	6 ha	Šuškos žuvo sodyba		
9		Įvodupis	Jovdupis			Ž. k.	upelis			Teka pro žuvo Šaulio sodybą 200 m į pietus.		
10		Karpentis				Ž. k.	kanalas			Teka iš ežių į vakarus per Purvėnų kaimą.	Prasideda iš Vaivorynės.	Pirmiau buvo upelis
11		Klovišė	Kluvėškė			Ž. k	ariama žemė	įvodžėnis	ilgis 100 m. plotis 100 m.	Nuo Žilinsko centrinio sodybos į šiaurės vakarus apie 500 m.	52	Pirkta iš Klovo, todėl ir vadinasi Klovišė
12.		Kylis				Ž. k.	ariama žemė	įvodžėnis	1 ha	Į vasaros vakarus nuo žuvo Šidlausko sodybos 300 m		Žodis kilęs iš Kylio-laukas baigiasi chvailiu galu
13		Lankelė	Lonkel			Ž. k	pieva	durpėtas įvodžėnis	ilgis 110 m. plotis 20 m.	Į vasaros vakarus nuo Žilinsko sd. 50 m		
14		Liekmas	Leikns			Ž. k	nuvarsinta pelkė	įvodžėnis	3 ha	Į vasaros rytus nuo Beišino sodybos 250 m		Seniau buvo gili pelkė
15		Lyžtva Palyžtrė				Ž. k	ariama žemė, ganyklos, krūmai	įvodžėnis	20 ha	Prie vieškelio Viekšniai-Rezekiai pietų pusėj tęsiasi Ročiaus Stasio sodyba		
16		Ožkiškė	Vuoškėškė			Ž. k	miškas	durpėtas įvodžėnis	ilgis 200 m. plotis 100 m.	Į šiaurę nuo Žilinsko sd. sodybos apie 200 m.		Auga beržai seniau priėjo ožkinšai, todėl vadinasi Ožkiškė.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skiltiės šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią								
17		Pabirži				Ž. K.	ariama žemė	įvodžennis	3½ ha	Į rasaros rytus nuo Šiaulausko Jurgio sodybos 400 m		Birže - bežynas pabirže - laukas prie birzės
18		Pabiški	Pabeške			Ž. K.	ariama žemė	įvodžennis prie smelio	ilgis 150 m. plotis 140 m.	Į žiemos vakarus nuo Žilinsko A. sodybos 400 m.		
19		Paduobgiriai	Padoubgire			Ž. K.	ganyklа ir ariama žemė	įvodžennis	18 ha	Į žiemius nuo Liaugmino Stasio sodybos 250 m.		Laukas prie Duobgirių - Paduobgiriai
20		Pagenesys	Pagenėsys			Ž. K.	ariama žemė	įvodžennis	ilgis 1600 m plotis 100 m	Į pietus nuo Jeremino Kazio sodybos 100 m		Vieta kur gabrijus gano - Pagenesys.
21		Pėdelė	Pedel			Ž. K.	akmuo apie ½ m aukščio			Į žiemos rytus nuo Beišino A. sodybos 400 m.		Akmeny yra lyg išminta kazio vaiko peda
22		Pelkė	Pelkė			Ž. K.	miškas	įvodžennis	3 ha	Į rytus nuo Sadausko Jono sodybos 500 m.		Seniau buvo pelkė dabar nusausinta
23		Pinigys Ožuolas	Pinigys Ožols			Ž. K.	medis			Į rasaros vakarus nuo Beišino A. sodybos 250 m.		Dabar tas medis nupiautas.
24		Prūdelis	Prūdelis			Ž. K.	ariama žemė	įvodžennis	1 ha	Į rasaros rytus nuo Šiaulausko Jurgio sodybos 200 m.		Seniau buvo pelkė
25		Purvas	Porvs			Ž. K.	pieva	durpitas įvodžennis	6 ha	Į pietus nuo Žilinsko A. sodybos 450 m.		Pieva prie Purvo.
26		Purvas	Porvs			Ž. K.	upelis			Teka iš rytų į vakarus per Purvsėnus kaimą	Prasideda iš Romanų pelkių teka į šiaurę Jurgaičių kaimą	Dabar iškastas kanalas ir vasarą išdžiūsta
27		Pušynas	Pušyns			Ž. K.	miškas	trikampio formos	¼ ha	Į žiemos rytus nuo Gedučio Juozo 600 m.		Auga pušys, retai berželiai, bukeneis, gryčiai.
28		Raganų kalnelis				Ž. K.	nenukirtas žemės pakilimas	priesmėlis	½ ha.	Į rasaros rytus nuo Undžiaus Juozo sodybos 500 m.		Prieš šeliolika metų rasdavo įvairių senovės šaltarpinių gintaliu ir žmonių kaulų.
29		Ringis	Ringis			Ž. K.	ariama žemė ir ganyklа	įvodžennis prie smelio	12 ha	Į žiemos vakarus nuo Šiultės Juozo sodybos 150 m.		Seniau buvo pelkė.
30		Salos	Salas			Ž. K.	pieva	įvodžennis	ilgis 800 m. plotis 180 m.	Į šiaurę nuo Šiaulausko Jono sodybos 1 km.		
31		Smiltynas	Smiltyns			Ž. K.	ariama žemė	įvodžennis prie smelio	4 ha	Į šiaurę nuo Šiultės Juozo sodybos 50 m.		Dirva su daug smelio - Smiltynas
32		Tarpdirvis				Ž. K.	ariama žemė	įvodžennis	2 ha	Į pietus nuo Beišino A. sodybos 10 m.		Seniau buvus pelkė tarp dirvų.

I

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skiltie šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią								
33		Tukiškė	Tokiškė			Ž.K.	ariama žemė	įvodžennis prie molio	ilgis 320m. plotis 115m.	Į šiaurę nuo Žilinsko ež. sodybos 300m.		Žemė pirkta iš Tukio–Tukiškė.
34		Uosynas	Ousyns			Ž.K.	miškelis	įvodžennis	ilgis 350m. plotis 100m.	Į pietus nuo Žilinsko ež. sodybos 30m.		Auga eglės, uosiai, vinkšnos, ruduneses.
35		Uosyno prūdas	Ousyn prūds			Ž.K.	prūdas		ilgis 10m. plotis 7m.	Į pietus nuo Žilinsko ež. sodybos 35m.		Dabar miškas.
36		Upelis	Upelis			Ž.K.	pieva	įvodžennis	ilgis 600m. plotis 140m.	Į šiaurės rytus nuo Šeidlausko šlino sodybos 120m.		
37		Uždurelis	Užduvėlis			Ž.K.	[illegible]ikštelė		ilgis 10m. plotis 3m.	Prie Žilinsko ež. gyvenamo namo šiaurės pusėj.		Vieta už durų–Uždurelis
38		Užpurvis	Užpurvs.			Ž.K.	ariama žemė	įvodžennis prie smėlio	7 ha	Į šiaurę nuo Šiulčių šiuso sodybos 750m.		
39		Užtvaras	Oztvars			Ž.K.	ariama žemė	įvodžennis	4 ha	Į šiaurės rytus nuo Žiaugmino Stasio 150m.		Užtverta vieta – Užtvaras. Šieno gamyba
40		Vaigminas	Vaigmėns			Ž.K.	upelis			Į šiaurę nuo Gadeikio Kazio 20m.		
41		Vaivorynė	Vaivoryn			Ž.K.	pelkė nusausinta	durpynės	20 ha	Į vasaros rytus nuo Vaičiaus Ž. sodybos 200m.		Vaivorynė – vieta kur auga vaivorai.
42		Žlingis				Ž.K.	kanalas			Vasaros vakarose nuo Undžiaus šiuso sodybos 50m.		Žodis kilęs iš žlugeti arba žlingė.
43		Žvirgždas	Zvezdras			Ž.K.	ariama žemė	įvodžennis prie žvyro	3 ha	Į šiaurę nuo Šiulčių šiuso sodybos 500m.		

5

Žiunių šiekėjų pavardės ir vardai: 1) Vaičius J. Nr. 40;
2) Šiulte Juozas Nr. 2, Nr. 29, Nr 31, Nr 38, Nr 43. 3) Rocys Stasys Nr 15.
4) Rimkus Stasys Nr 5, Nr 8, Nr 10. 5) Žilinskas Antanas Nr 3, Nr 6, Nr 11, Nr 13, Nr. 16, Nr 18, Nr 25, Nr 26, Nr 33, Nr 34, Nr 35, Nr 37. 6) Šidlauskas Jurgis Nr 4, Nr 12, Nr 17, Nr 24.) 7) Undžius Jonas Nr 28, Nr 42. 8) Liaugminas Stasys Nr 19, Nr 39. 9) Šidlauskas Jonas Nr 36, Nr 30, Nr ?. 10) Gedutis Klemensas Nr 1, Nr 27. 11) Sadauskas Jonas Nr 22, Nr 12) Gadeikis Vladas Nr 9, Nr 40. 13) Baišinas Antanas Nr 21, Nr 32,.

Visų gimimo vieta: Purviniy kaimas Viekšnių valsč. Mažeikių apskr., išskyrus Nr. 13.

14) Jeraminas Kazys Nr 2
Gimimo vieta: 13 Žerkščiai Papilės valsč. Žiauliu apskr.

14 Plangai Viekšnių valsč. Mažeikių apskr.

Pastaba: Kiekvienas Žiunių šiekėjas sudeiktė Žiunas nuo 1 iki 12 eilėlės, todėl sąraše eilėlės numeruoti ir nepažymėti, o tik eilės Nr.

13 Skaičiai Žiunių

Nr. 23 Piniigų gžuolas. Senas gžuolas apie 1½ metr. skersmens ir apie 300 metrų senumo, nukirstas 1921 m. Žmonės pasakoja kad po tuo gžuolo šakomis Napalėonas I 1812 met. bėgdamas iš Rusijos paslėpęs 7 bačkutes auksinių. Prancūzai prašę rusų caro kad leistų išsikasti pinigus, bet rusai neleido. Pasakojama kad rusų valdžios inžinieriai ieškoję tų pinigų bet radę tik varinės blėkos (skardos) 1 aršino pločio ir 1½ aršino ilgio. Jie ieškoję kokio tai retuhio galvos dydžio pagalbo. Po to žmonės tikrai kasinėję apie tą gžuolą ir nustoję tikrai 1922 metais. Iki to laiko žmonės matydavę ožį arba jautį šunie arba praeivinančius žmones užpuldavę arba tarp sanes žiusdavo. Prieš pat karą vienas žmogus (1912 met) radęs plonus sidabrinius 10 monetų.

6

3

13	Istorinės žinios

Nr. 26 Purvas Lapkaus šono žemėj prie Purvo pietų pusėj žmonės kasdami duobę rado metalinį mėnulį ir geležinių storų lentų. Pasakojama kad toj vietoj esanti paskendusi šalynų bažnyčia.

Žmonės kalba kad Purviniuose gyventojai turėję persikelti su visais trobėsiais gyventi į kitą vietą nes toj vietoj susitvenkia ligos

14	Archeologinės žinios

15	Vardų kilmės aiškinimai

16	Tautosakinės žinios

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas Šios žinios surašytos I. Jodelaitės Lapo paskutiniam puslapy.

Gimimo vieta(os) (Ten pat; šias žinias kiekvieno pavardė, vardas ir t.t.)

Amžius

		3,8,10,11,12,14	1,2,5,6,9,13,	4	7
iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80

valsčius apskritis